

บทที่ 1
บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

โดยที่ระบบเศรษฐกิจธุรกิจแบบเสรีนิยมเป็นระบบที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปในประเทศต่าง ๆ และในประเทศไทยระบบเสรีนิยมก็ได้รับการยอมรับและสนับสนุนทั้งในภาครัฐบาลและเอกชนทั่วไป ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจำเป็นต้องอาศัยเงินตราเพื่อเป็นทุนในการพัฒนา โดยการส่งเสริมให้เกิดการหมุนเวียนของเงินอันเป็นการส่งเสริมให้เงินมีคุณค่าเพิ่มขึ้น ในภาครัฐบาล รัฐอาจจัดหาเงินทุนโดยการเก็บภาษีอากรหรือโดยการออกพันธบัตร ในภาคเอกชน การจัดหาเงินทุนอาจทำได้โดยการออกหุ้นกู้หรือการกู้ยืมเงิน การออกหุ้นกู้คือการกู้ยืมเงินอย่างหนึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ธุรกิจได้เงินมาเพื่อการลงทุนขยายกิจการธุรกิจ แต่การออกหุ้นกู้ในประเทศไทยโดยบริษัทจำกัดยังถูกจำกัด คงอนุญาตให้เฉพาะบริษัทมหาชนจำกัดสามารถออกหุ้นกู้ได้ กรณียกเว้นที่บริษัทจำกัดจะออกหุ้นกู้ได้มีเพียงการออกหุ้นกู้โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 ซึ่งมาตรการบังคับที่คุ้มครองผลประโยชน์ผู้ถือหุ้นกู้ในปัจจุบันนี้มีเพียงมาตรการให้มีการเปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนและการควบคุมอัตราส่วนการออกหุ้นกู้กับทุนของบริษัทเท่านั้น ยังไม่มีมาตรการคุ้มครองการได้รับชำระหนี้คืนเมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ กล่าวคือ ผู้ถือหุ้นกู้ไม่มีหลักประกันการชำระหนี้ ต่างกับกรณีเมื่อธุรกิจกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินต่างๆ เช่น ธนาคาร บริษัทเงินทุน ซึ่งสถาบันการเงินในฐานะผู้ให้กู้สามารถเรียกให้บริษัทผู้กู้จัดให้มีหลักประกันหนี้เงินกู้ได้ตามหลักกฎหมายว่าด้วย ค้ำประกัน จำนอง และจำนำ ตามในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นหลักประกันการชำระหนี้ การที่ไม่มีกฎหมายคุ้มครองผู้ถือหุ้นกู้ทำให้การพัฒนาตลาดทุนและตลาดเงินของประเทศไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ก่อให้เกิดสถาบันการเงินนอกระบบซึ่งเคยเป็นต้นเหตุของวิกฤตการณ์ทางการเงินที่สำคัญของประเทศมาแล้ว กับเป็นหนทางของการหลอกลวงฉ้อโกงประชาชน

ผลของการวิจัยมาตรการคุ้มครองผู้ถือหุ้นกู้ในด้านความมั่นคงในการได้รับชำระหนี้เงินต้นคืนจะเป็นส่วนส่งเสริมความมั่นใจของประชาชนในการลงทุนในหุ้นกู้และอาจเป็นผลให้ข้อจำกัดการออกหุ้น

กู่ของบริษัทจำกัดถูกยกเลิกได้ โดยไม่ก่อสภาวะเสี่ยงภัยมากแก่ประชาชนและระบบการเงินของประเทศ ลดปัญหาของตลาดเงินนอกระบบ การฉ้อโกงประชาชน ส่งเสริมการลงทุนทั้งภายในและจากต่างประเทศและการพัฒนาตลาดทุนและตลาดเงินของประเทศ

ปัญหาที่จะดำเนินการวิจัย

ปัญหาที่จะดำเนินการวิจัยได้แก่ การศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้ถือหุ้นกู้ในต่างประเทศโดยเฉพาะของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ เพื่อจะหามาตรการทางกฎหมายอันเหมาะสมมาเป็นแนวทางสำหรับการบัญญัติกฎหมายคุ้มครองผู้ถือหุ้นกู้ในประเทศไทย ผลแห่งการนี้จะเป็นการส่งเสริมต่อการพัฒนาตลาดทุนในประเทศไทยให้เป็นที่เชื่อถือและยอมรับ กับลดความเสี่ยงของผู้ลงทุนในหุ้นกู้จากการที่ธุรกิจประสบปัญหาไม่อาจชำระหนี้ได้ เนื่องมาจากความผันแปรทางเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหามาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้ถือหุ้นกู้ ให้มีหลักประกันในการได้รับชำระหนี้ และความเหมาะสมในการนำเอาหลักการและแนวคิดในการให้มีหลักประกันและผู้ดูแลผลประโยชน์ตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ รวมถึงหลักการคุ้มครองผู้ถือหุ้นกู้ในการดำเนินคดีในศาลตามแนวของสหรัฐอเมริกามาใช้ในประเทศไทยด้วย

ขอบเขตของการวิจัยและวิธีการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีขอบเขตการวิจัยในเรื่องของมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้ถือหุ้นกู้ ในส่วนของหลักประกันการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ย แต่จะไม่กล่าวถึงในส่วนของการเสนอขายหุ้นกู้ต่อประชาชน หรือ PUBLIC OFFERING โดยการออกหนังสือชี้ชวน (PROSPECTUS) ซึ่งเป็นส่วนที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ (SEC) ซึ่งในประเทศต่างๆ จะมีกฎหมายเฉพาะต่างหากในการควบคุม การคุ้มครองในส่วนนี้จะเป็นการคุ้มครองในด้านการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอแก่ประชาชนโดยทั่วไป และเป็นหลักการที่ใช้กับการเสนอขายหลักทรัพย์ทุกชนิด

วิธีการวิจัยที่ใช้ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ใช้วิธีการวิจัยโดยศึกษาจากเอกสารตำราทั้งจากในประเทศและต่างประเทศโดยจะเน้นการใช้เอกสารจากต่างประเทศ ทั้งนี้ เพราะการออกหุ้นกู้ในประเทศไทยโดยบริษัทจำกัดได้ถูกยกเลิกและห้ามการออกหุ้นกู้โดยได้มีการออกพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2521 จึงไม่ค่อยมีบทความทางกฎหมายเกี่ยวกับหุ้นกู้ที่เป็นภาษาไทยกับยังไม่ค่อยมีผู้เห็นความสำคัญในการออกมาตรการการคุ้มครองผู้ถือหุ้นกู้เพราะยังไม่เคยเกิดปัญหาขึ้น

สมมติฐานของการวิจัย

กฎหมายที่เกี่ยวกับหุ้นกู้ที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่มามีมาตรการในการคุ้มครองผู้ถือหุ้นกู้เพียงพอโดยเฉพาะในด้านหลักประกันในการได้รับชำระหนี้ สมควรที่จะได้มีกฎหมายเฉพาะเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาตราสารทางการเงินชนิดนี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้คาดว่าผลที่จะได้รับคือ จะสามารถหามาตรการทางกฎหมายเพื่อการคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นกู้มาเป็นแนวทางในการตรากฎหมายในประเทศไทย อันเป็นการส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนและตลาดเงินของประเทศไทยให้ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย